

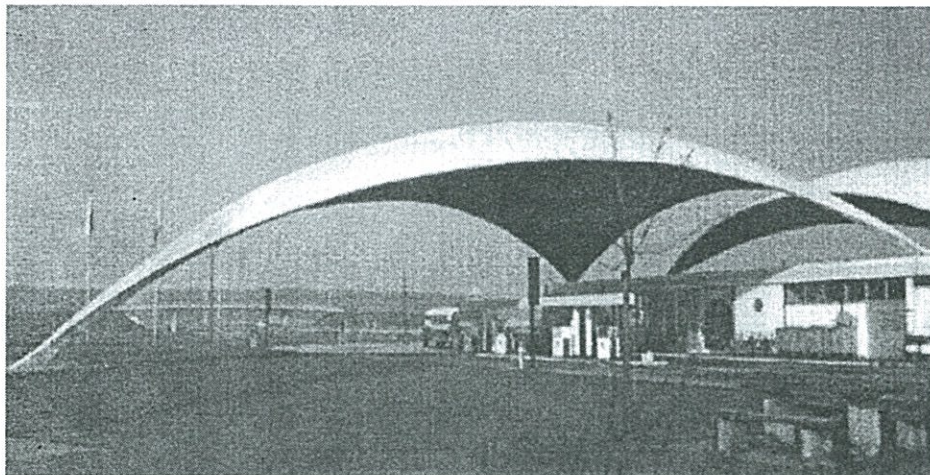
Je to již šest let, co se opět a zatím naposledy v historii našeho státu vydali studenti českých vysokých škol do pražských ulic, aby manifestovali svoji nespokojenost s panující státní mocí. O tom, že to byli právě studenti, kteří všeho začali, není ani po šesti letech pochyb. Jinak bylo postupně zpochybněno téměř všeho, co se toho neopakovatelně nádherného podzimu, před který lze stejně správně položit přívlastky hřejivý i mrazivý, týče. Od označení - něžná, sametová - kterým ji údajně pojmenovali západní novináři, až k samotnému jádru věci, totiž zda-li vůbec o nějakou revoluci šlo. Letošní 17. listopad byl v tisku oglosován jako den, který slavili především politici. Studenti o sobě příliš vědět nedali a z tohoto rámce nevybočila ani aktivita studentů z VUT, kteří rovněž žádnou akci k 17. listopadu nezorganizovali. Každého, kdo se jen trochu zajímá o život na vysokých školách, toto konstatování nepřekvapí. Nezájem studentů o dění na škole, malá aktivita studentů - tak je v posledních letech označován stav studentů, který se lidem v akademických funkcích jeví natolik akutní, že současné vedení školy uvedlo ve svém programovém prohlášení za jednu z priorit pozdvihnout zájem studentů o dění na škole.

Nebývalé možnosti, které svoboda přinesla, snad nemůže polistopadové éře upřít ani největší skeptik. Studenti rychle pochopili, že nevyužit příležitostí, které v této zemi nemělo několik generací, by bylo trestuhodné. Spousta jich vycestovala, někteří jen pracovat, ale jiní i studovat, a to nejen přes různé projekty organizované školami, ale i individuálně. Pochopitelně ne všichni naplní síly tímto směrem, svoboda ukázala, že má mnoho tváří a některé ne zrovna sympatické.

Prostě - po několika horečnatých měsících nabitých aktivitou byl útlum studentů zcela zákonitý, po letech dobrovolně-povinného členství v SSM pasivita studentů výrazem normalnosti, svědčící o dobrém stavu na točích naší společnosti. Konečně být ve škole posuzován jen podle studijních výsledků a veškeré aktivity nechat pou-

I když se mi někdy stýská po atmosféře konce roku 1989, vítám 17. listopady, o kterých je v tisku napsáno, že je slavili především politici.

(red)

Čerpací stanice u Deitingenu, zastřešená Islerovou střešní skořepinou, podepřenou ve třech bodech

Islerovy střešní skořepiny

V pondělí 13. listopadu byla vernisáží zahájena výstava Islerovy střešní skořepiny, kterou v aule Rektorátu VUT pořádá Fakulta architektury. Výstava, která do Brna připutovala z Curychu, představuje životní dílo ing. Heinze Islera z Burgdorfu ve Švýcarsku. Inženýr Isler, čestný profesor na univerzitě v Karlsruhe a nositel titulu dr.h.c., uděleného vysokou školou technickou v Curychu, je autorem zajímavého stavebního systému - železobetonových střešních skořepin. Odborníci oceňují na Islerových skořepinách neobvyklé konstrukční a technologické řešení, laici zase cení estetické působení staveb a snahu o co nejmenší narušení přírodního koloritu.

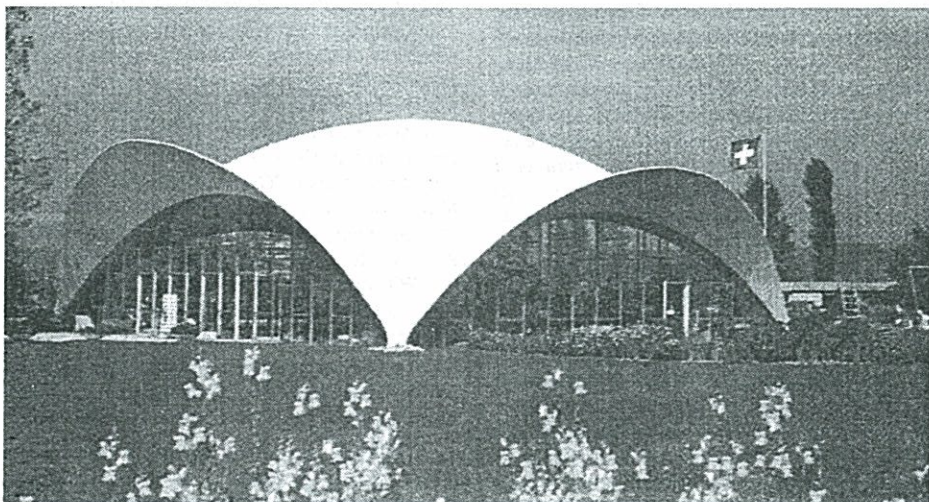
Sám Heinz Isler, který byl s manželkou na vernisáži přítomen, rozdělil výstavu na čtyři části: první představuje formou fotodokumentace a plánů realizované stavby, druhá modely a studie, třetí část je věnována experimentům s tvary a poslední část ukazuje akvarely, které Isler maloval v mládí. Zařazení této juvenilní tvorby na výstavu není náhodné. Společným tématem všech akvarelů je totiž příroda a Isler tak chtěl dokumentovat, že od mládí měl vřelý vztah k přírodě, a prvek ničení, který v sobě činnost stavařů a architektů obsahuje stejně jako prvek kreativity, mu byl bytostně nepřijemný. Proto si na počátku své kariéry stavebního inženýra dal úkol vytvořit takové formy staveb, které mohou koexistovat s přírodou, které přírodní prostředí co nejméně naruší.

Při hledání optimálních tvarů skořepin, kterým se začal věnovat hned po absolvování vysoké školy technické v Curychu, se mu učitelkou stala sama příroda. Při pozorování přírodních jevů pochopil, jak fyzikální zákonitosti určují "přirozený tvar". Pomocí nafouknuté membrány vyprojektoval kopulovou skořepinu, zavěšené šátky s použitím výstuže napomohly určit skořepinové střechy volného tvaru a k nalezení nových tvarů poprvé použil i zamrazující vodu a led.

Díky optimálnímu tvaru Islerových skořepin jsou u staveb pouze tlaková napětí a díky speciálnímu výrobnímu postupu jsou konstrukce bez trhlin a bez nároků na údržbu. Střešní moduly jsou beze spár, vodotěsné, dobře izolované proti teplu a chladu, s výbornou vzduchovou neprovozněností a odolností proti požáru. Připočteme-li k těmto vlastnostem ještě trvanlivost a všestrannou použitelnost, není divu, že Islerových skořepin bylo již ve světě realizováno více než čtrnáct set. Oblíbené jsou především jako sportovní haly, výrobní, skladovací a výstavní prostory, koupaliště, čerpací stanice a podobně. Na stavbu s Islerovou střešní skořepinou se můžeme v dohledné době těšit i u nás, neboť oprávnění realizovat Islerovy střešní skořepiny získaly Průmyslové stavby Zlín.

Výstavu v aule Rektorátu můžete zhlédnout do 8. prosince 1995.

(red)

Zahradní centrum ve Švýcarsku s kopulovou Islerovou střešní skořepinou

Rektorát informuje

• VÝZNAMNÍ HOSTÉ VUT

Na pozvání Fakulty architektury navštíví VUT světově uznávaný americký architekt Richard Meier, který 5. prosince prosloví v aule na Fakultě stavební (Veveří 95) svou přednášku.

Již druhý den, 6. prosince, v aule na Fakultě architektury (Poříčí 5) vystoupí s přednáškou významný teoretik moderní architektury Kenneth Frampton.

• VÝSTAVA

V první polovině listopadu byla obnovena stála expozice děl studentů ateliéru kresby a grafiky Fakulty výtvarných umění, která byla instalovaná v přízemních prostorách Rektorátu VUT jako součást výstavy "FaVU poprvé". Práce studentů ateliéru, umístěné v předsálí, zůstaly na Rektorátě i po ukončení výstavy a podle vyjádření vedoucího ateliéru doc. Ivana Kříže budou pravidelně obměňovány každé tři až čtyři měsíce.

• ROZHODNUTÍ REKTORA

Dne 30. října 1995 bylo vydáno "Rozhodnutí rektora č. 10/95" - zřízení akademické a organizačně správní struktury Fakulty managementu a ekonomiky (FaME) VUT se sídlem ve Zlíně. Inaugurace fakulty a jejích akademických funkcí proběhne do 31. ledna 1996.

• DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NA FAST VUT

Den otevřených dveří na Fakultě stavební se bude konat v sobotu 20. ledna 1996. Zahájení akce je v 9 hodin v aule (budova "A", 1. patro) fakulty (Veveří 95). Poté si zájemci budou moci prohlédnout některá specializovaná pracoviště školy.

• WORKSHOP '96

Vědecká seminář Workshop '96, který již podruhé společně organizuje společně ČVUT v Praze a VUT v Brně, se bude příští rok konat na půdě Vysokého učení technického ve dnech 22. až 24. ledna.

Seminář je určen především pro prezentaci nových výsledků dosažených v rámci výzkumných projektů podporovaných interními granty na těchto dvou našich největších technických univerzitách, současně je však otevřen pro všechny zájemce z ČR, případně i ze zahraničí. Workshop '96 navazuje na čtyřletou tradici podobných seminářů pořádaných na ČVUT v Praze. V minulém roce, kdy byl poprvé pořádán Workshop '95 jako společná akce obou VŠ, bylo na semináři prezentováno 436 příspěvků a abstrakty byly publikovány ve sborníku v anglickém jazyce.

Předsedou přípravného organizačního výboru semináře Workshop '96 je prof. RNDr. Pavel Chmela, DrSc. z FS VUT. K 15. listopadu 1995, termínu odevzdání příspěvků, jich bylo odevzdáno celkem 509. Přípravným organizačním výborem semináře na zasedání dne 17. listopadu bylo přijato 494 příspěvků, z nich 153 z VUT a 341 z ČVUT.

Jednání semináře Workshop '96 bude zahájeno plenárním zasedáním, na kterém vystoupí rektori obou zúčastněných škol, a poté bude jednání probíhat ve dvaceti dvou odborných sekcích.

17. listopad na Fakultě architektury

Na slavnostním shromáždění akademické obce Fakulty architektury, které se konalo v pátek 17. listopadu, byli imatrikulováni posluchači prvního ročníku fakulty, předány diplomy absolventům bakalářského studia a vyhlášeny výsledky soutěže studentských ateliérových prací o Cenu Bohuslava Fuchse za školní rok 1994/95. Oceňování převzalo celkem dvacet šest studentů.

Imatrikulační proslov děkana FA VUT doc. Aloise Nového:

Vážení přátelé, milí studenti,

dnes, 17. listopadu 1995, se zde scházíme, abychom mezi členy akademické obce přijali elévy studia architektury. Každý z nás asi cítí nechuť k takzvaným velkým výročím, neboť máme, alespoň my starší, v čerstvé paměti ony manifestace, lamp ionové průvody a čestné stráže, které nebyly ničím jiným než režimem vynuceným projevem loajality. Mávání prapory nepatří k nejoblíbenějším činnostem v této zemi.

Ale každý stát, každý národ potřebuje pevné kořeny, které mu pomáhají přestát neklidné doby a takové kořeny vyrůstají z dějin, z tradice. Zejména dnes, kdy celý svět na konci tisíciletí jakoby hledal novou orientaci a náš stát nová pravidla své existence, kdy vše zrelativizováno postmoderním chaosem jakoby ztrácelo hodnotu, je užitečné stavět na těch událostech historie, které jsou prokazatelně pozitivní. A tradice 17. listopadu k nim nepochybně patří, protože je ztělesněním svobody ducha a čistoty úmyslu. 17. listopadu 1939 demonstrovali čeští studenti svůj odpor k nacismu, 17. listopadu 1968 vstoupil český studenti do protestní stávky proti sovětské okupaci, 17. listopadu 1989 manifestovali čeští studenti svůj nesouhlas s režimem nesvobody. Cynik by mohl říci, že to ve všech třech případech bylo naivní, nepodstatné, že rozhodnutí padlo někde jinde. Ale silou vysokých škol, míst hledání odpovědí na otázky o materiálním a duchovním světě a jejich neustálé předávání z generace na generaci je právě ono bezelstné trvání na pravdě. Proto se v kritických dnech naší historie stávaly vysoké školy katalyzátorem společenského dění, neboť by nikoho nenapadlo obviňovat je ze zřetelnosti či postranních úmyslů.

Dnes žijeme v demokratickém státě a svoboda akademické pudy je zaručena zákonem. To ovšem neznamená, že neexistují jevy, s nimiž nelze souhlasit nebo, že se nevyskytují přímo v našem prostředí.

Jistě se nejedná o ohrožení existence, nicméně k nim nelze přitakat. Proto například nemohu souhlasit se zaváděním placeného studia, neboť vím, že diferencované poplatky na různé typy škol znamenají nerovný přístup ke vzdělání a ve svém důsledku plýtvání talenty, které si národ naší velikosti nesmí dovolit. Vy, dnes imatrikulováni studenti, jste zřejmě posledním ročníkem, kterého se tyto starosti ještě netýkají.

Podmínky postupně vytvářené fakultou, do kterých jako první ročník vstupujete, jsou daleko

lepší, než jaké měli vaši předchůdci. Využijte je. Využijte je ke svému prospěchu tím, že vlastní úrovní zhodnotíte cenu diplomu, který úspěšným z vás bude na konci studia udělen. Proto jsem rád, že dnes budete svědky ocenění vašich starších kolegů za nejlepší práce loňského roku tak, jak byly vybrány porotou soutěže Fondu Bohuslava Fuchse.

Talent je podle Karla Čapka posedlost určitým oborem. Tento zvláštní druh duševní poruchy vám ze srdce přeji, neboť doufám, že jí sám trpím. Architektura, ono mimořádné spojení technických disciplín s emotivním, kreativním světem, v českých poměrech posledních desetiletích zdegenerovala na pouhé stavebnictví. V dnešních dnech se však obdivuhodně rychle zotavuje. Naše republika se stává místem, které přes všechny excesy prvotního stádia tržní ekonomiky nabízí příležitosti zejména mladým - předchozím režimem nezatíženým - lidem. Cesta k úspěchu však znamená dřinu.

A úroveň vašeho vzdělání není věcí nabídky fakulty, nýbrž vaší poptávky, vašeho hladu po poznání.

Věřte, že naši učitelé, kteří se vám snad na první pohled mohou jevit jako podivínští pavouci, budou vašim zájmem potěšeni a není důležité, zda to dají najevo. V zájmu o tak nádhernou disciplínu, jakou je architektura, rozdíl věku nehraje roli. Oni, úctyhodní členové učitelského sboru, se rádi zúčastní i nejrůznějších potrhlostí, které budou jistě provázet váš studentský život, i když možná z mírného odstupu, aby neztratili svou akademickou důstojnost. Byl bych velice rád, kdyby naše fakulta byla prostoupena duchem spolupráce a váš pobyt zde patřil k těm obdobím vašeho života, na která se vzpomíná v dobrém.

Vítám vás na Fakultě architektury.

Doc. ing. arch. Alois NOVÝ, CSc.
děkan FA VUT

Výsledky soutěže o Cenu Bohuslava Fuchse:

Kategorie "Urbanismus a územní plánování":

1. místo: Richard Černý (III. roč.) za práci: Urbanistická studie Komenského náměstí - Kroměříž
2. místo: David Grygar (III. roč.) za práci: Nábřeží Protifašistických bojovníků - Přerov
2. místo: Jiří Marek (III. roč.) za práci: Studie přestavby městského bloku - Přerov, ulice Jateční

Kategorie "Bytové stavby":

1. místo: Jana Rosová (II. roč.) za práci: Rodinný domek
2. místo: Petra Menšíková (II. roč.) - za práci: Rodinná vila, Brno - Vinohrady
2. místo: Hana Maršíková (II. roč.) za práci: Rodinná vila, Brno - Vinohrady

Kategorie "Průmyslové a zemědělské stavby":

1. místo: Ondřej Hrubeš (II. roč.) za práci: Autosalon Škoda - Mladá Boleslav
2. místo: David Zámečník (II. roč.) za práci: Rádio Hády
3. místo: Igor Bergman (II. roč.) za práci: Autocentrum Mladá Boleslav
3. místo: Jan Lapčík (roč. II.) za práci: Tržnice a dům služeb - Vyškov

V kategorii "Rekonstrukce památkových objektů a souborů":

1. místo: Jiří Marek za práci: Divadlo Jitřenka - Brno
2. místo: Petra Kandusová (III. roč.) za práci: Old Monkcastle - Scotland

Kategorie "Interiérová tvorba":

1. místo: Michal Ježek (III. roč.) za práci: Kaple sv. Kříže - Soběšice
1. místo: Petr Blažek (III. roč.) za práci: Autosalon Škoda
2. místo: František Krňávek (III. roč.) za práci: Turistická bouda na dělotoči
2. místo: Jiří Křížek (III. roč.) za práci: Galerie Velké ceny - Brno

Kategorie "Občanské stavby":

1. místo: Richard Mátl (III. roč.) za práci: Centrum pro studium kultur a náboženství Miyajima Island - Japonsko
2. místo: Martin Bukolský (III. roč.) za práci: Polyfunkční dům - dostavba ulic Josefská a Novobránská

Kategorie "Projekty studentů I. ročníku":

- Mimořádné ocenění: Karel Spáčil za práci: Mobilní pokoje pro slepé dítě - program handicap
- Mimořádné ocenění: Hana Benešová za práci: Vyhlička nad sportovním areálem
- Mimořádné ocenění: Ondřej Bouček za práci: Výstavní pavilon "Sova":
- Mimořádné ocenění: Robert Sedlák za práci: Národní kulturní památník Mikulčice - mobilní stanoviště pro archeologa
- Ocenění: Michal Rosa za práci: Letní kavárna "Zámeček"
- Ocenění: David Mikulášek za práci: Výstavní pavilon
- Ocenění: Hana Pospíšilová za práci: Maják s rozhlednou
- Ocenění: Andrea Houbalová za práci: Výstavní pavilon s vyhlídkovou terasou "Rampa"
- Ocenění: Jana Medlíková za práci: Stavebnicový systém pro malou architekturu, Brno - Mendlovo náměstí

Oceněné práce budou zařazeny do sborníku "Přehlídka studentských ateliérových prací o Cenu Bohuslava Fuchse" a zájemci si je rovněž budou moci prohlédnout na výstavě.

Levná energie a teplo pro FS VUT

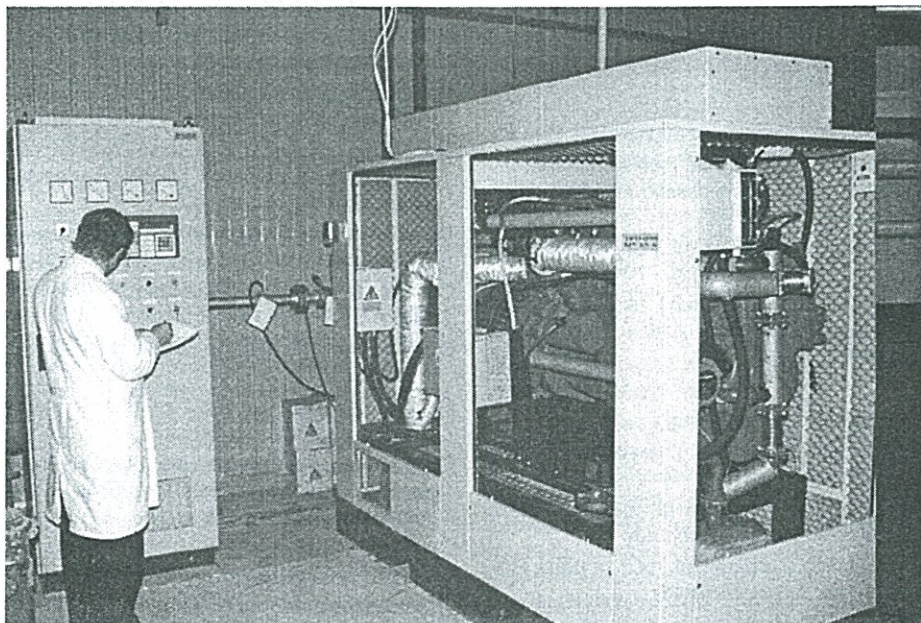
Při zahájení letošní otopné sezóny byla na katedře tepelných a jaderných energetických zařízení FS VUT uvedena do provozu kogenerační jednotka s plynovým spalovacím motorem dodaná firmou TEDOM Třebíč. S finančním příspěvkem Energetické agentury ČR tak byl realizován demonstrační projekt moderní energetické technologie snižující spotřebu primárních energetických zdrojů a omezující emise životního prostředí škodících látek.

Základ kogenerační jednotky tvoří šestiválcový pístový spalovací motor pohánějící asynchronní elektrický generátor o výkonu 83 kW. Teplo výfukových plynů a teplo chlazení motoru není odváděno bez užítu do atmosféry, ale pomocí soustavy výměníků teplo je využíváno pro vytápění areálu FS VUT. Jednotka tak dodá fakultě každou hodinu kromě 83 kWh elektrické energie také 0,5 GJ tepla. V současné době platí fakulta za 1 kWh elektrické energie odebrané z veřejné rozvodné sítě 1,85 Kč, zatímco náklady na 1 kWh el. energie vyráběné kogenerační jednotkou činí jen 0,52 Kč. Jednotka za rok vyrobí 220 MWh el. energie a současně dodá do otopného systému fakulty téměř 1000 GJ levného tepla. Strojní fakulta tak sníží své náklady na energii téměř o 400 tisíc Kč ročně.

Zařízení bude zároveň využito při výuce studentů. Ti se seznámí s jeho provozem, poruchovými stavy a vyzkouší si jeho řízení. Prověřením technických charakteristik porovnají skutečnost s teoreticky získanými poznatky.

V neposlední řadě kogenerační jednotka umožní uspořádání kursů pro provozovatele malých energetických zdrojů s plynovými spalovacími motory, jejichž počet v průmyslu, veřejné i soukromé sféře v poslední době neobyčejně rychle roste. Účastníci kursů zde získají rekvalifikační osvědčení požadované zákonem č. 222/94 Sb. pro udělení akreditace k provozu teplárenských zdrojů. Kursy budou zároveň dalším vítaným finančním příspěvkem do pokladny Fakulty strojní.

Doc. ing. Jaroslav KRBEK, CSc.
KTJEZ FS VUT

Kogenerační spalovací jednotka s plynovým spalovacím motorem firmy TEDOM Třebíč

Úspěch v soutěži

K podpoře vysokoškolských studentů orientovaných na energetickou problematiku vyhlásilo Středisko pro efektivní využívání energie v Praze (SEVEN) soutěž letos již obhájených diplomových prací se zaměřením na úspory energií, obnovitelné zdroje a racionální užití energie v různých technologiích a v budovách.

Odborná komise, složená z předních odborníků, přihlížela při hodnocení diplomových prací k těmto kritériím:

- 1) Řešený problém musí zahrnovat úsporu energie;
- 2) Projekt musí být konkrétní a využitelný v praxi;
- 3) Technické řešení musí být doložené ekonomickým vyhodnocením.

Slavnostní vyhodnocení soutěže proběhlo při příležitosti 4. mezinárodní konference a výstavy "Úspory energie '95" v pražském Paláci kultury dne 17. října. Vyhodnocení studenti zde prezentovali výsledky svých prací auditoriu konference, navázali cenné kontakty a získali nabídky na zajímavá zaměstnání.

Je velmi potěšitelné, že první dvě ceny obdrželi letošní absolventi VUT v Brně, Fakulty strojní, katedry tepelných a jaderných energetických zařízení, specializace klasická energetika.

Na prvním místě se umístil

Ing. Jiří Svoboda

s prací Použití kogeneračních jednotek v areálu kolejí VUT v Brně (vedoucí diplomové práce doc. Bohumil Polesný), s dotací 10 000 Kč.

Na druhém místě se umístil

Ing. Pavel Marušák

s prací Projektová studie rekonstrukce městské soustavy centralizovaného zásobování teplem (vedoucí diplomové práce doc. Jaroslav Krbek), s dotací 7 000 Kč.

Třetí byla Ing. Petra Neuwirthová ze stavební fakulty ČVUT v Praze.

Doc. ing. Ladislav OCHRANA, CSc.
KTJEZ FS VUT

Nově jmenovaní profesori VUT

Mezi nově jmenovanými profesory vysokých škol, kteří převzali v úterý 31. října 1995 ve velké aule Karolina z rukou ministra Ivana Pilipa dekrety, bylo sedm profesorů z Vysokého učení technického. S účinností od 10. října byli profesory jmenováni:

prof. RNDr. Josef DIBLÍK, CSc. (FEI VUT),
návrh na jmenování předložila MU
pro obor matematická analýza

prof. ing. Bohumil KOKTAVÝ, CSc. (FAST VUT)
pro obor aplikovaná fyzika

prof. ing. arch. Mojmír KYSELKA, CSc. (FA VUT)
pro urbanismus a územní plánování

prof. RNDr. Josef MALÝ, CSc. (FAST VUT)
pro obor vodní hospodářství a vodní stavby

prof. ing. Jaroslav MEDEK, CSc. (FS VUT)
pro obor procesní inženýrství

prof. RNDr. František MELKES, CSc. (FEI VUT)
pro obor matematika

prof. ing. Vladimír ŠEBESTA, CSc. (FEI VUT)
pro obor elektronika a sdělovací technika

FORM' 95

Ve dnech 13. a 14. září pořádá Ústav strojnické technologie - obor tváření Fakulty strojní VUT mezinárodní konferenci FORM '95.

Tato konference navazovala na tradici předchozích akcí seznamujících během mezinárodního strojnického veletrhu technickou veřejnost s tuzemskou i zahraniční tvářecí technikou. Na konferenci byly předneseny příspěvky našich i zahraničních odborníků z oblasti tváření plechu, objemového tváření, tvářecích strojů i automatizace tvářecích procesů. Akce tohoto typu nabízí příležitost k setkání se špičkovými odborníky v této oblasti a možnost vzájemné výměny zkušeností.

Letos této možnosti využili především pedagogové a vědeckovýzkumní pracovníci z vysokých škol, a to jak českých (ČVUT Praha, Vojenská akademie Brno Vysoká škola báňská Ostrava, Technická univerzita Liberec aj.), tak zahraničních (University of Swansea, TF Rijeka-Chorvátsko, STU Košice, STU Bratislava). Sponzoři akce byly ŽDAS, a.s., ADAST Adamov a BVV - Dům techniky Brno, kterým by pořadatelé ještě i touto cestou chtěli vyjádřit poděkování.

Součástí konference byla i výstava firemní literatury, doplněná promítáním odborných videopřehledů.

Doc. ing. Karel NOVOTNÝ, CSc.
předseda org. výboru konference

Na snímku dva absolventi FEI VUT oboru mikroelektronika, kteří svoje diplomové práce vypracovali v rámci projektu TEMPUS ve Francii: Marek Šimčák - DP s názvem "Návrh elektronického hudebního nástroje pro paralyzované lidi" (vlevo) a Radovan Šlechtický - DP s názvem "Analýza obrazu chromozómu". Témata prací jim byla zadána ESIEE Paris.

Foto a text: František Votápek

Seminář k 90. výročí Ústavu elektrických strojů a přístrojů

Ústav elektrických strojů a přístrojů FEI VUT oslavil 90. výročí svého vzniku uspořádáním semináře, jehož hlavním tématem bylo hledat příčiny pro nás nepochopitelného nezájmu studentů o obor silnoproudé elektrotechniky.

Na seminář přijalo pozvání kromě vedoucích kateder vysokých škol z ČR i SR také více než 30 ředitelů a technických náměstků nejvýznamnějších elektrotechnických podniků z ČR, např. Škoda Plzeň, ČKD Praha, ABB EKF Brno, Siemens Drásov, VÚES Brno, JE Dukovany, Juli Motorenwerke, OEZ Letohrad a další. Více než polovina podniků má zahraniční účast.

Seminář slavnostně zahájil děkan FEI VUT doc. Kazelle. Rektor VUT Brno prof. Vavřín se ve svém projevu zmínil nejen o úspěšné minulosti, ale také o zjevných perspektivách oboru.

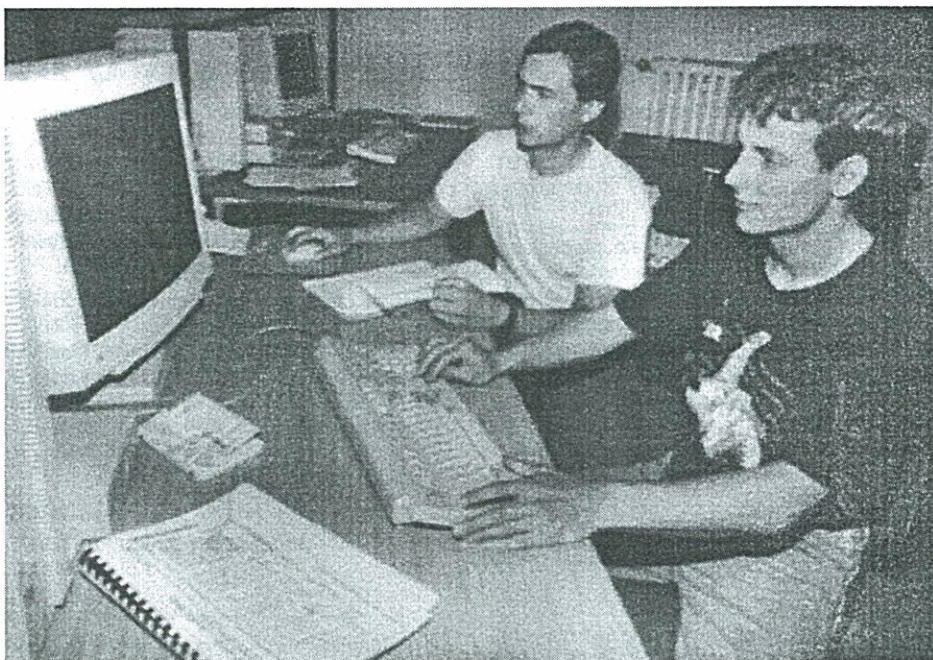
Z projevu zástupců všech zúčastněných podniků vyplynula zřetelná disproporce mezi velkou potřebou a v poslední době malým počtem absolventů - inženýrů elektrotechniky se silnoproudým zaměřením. Značný nedostatek inženýrů (ne každý absolvent nastoupí místo v oboru) může v těchto podnicích znamenat absenci jedné generace na významných místech výpočtářů, technologů, konstruktérů a manažerů.

Z příspěvků účastníků semináře z praxe lze sestavit model ideálního absolventa tak, jak by si ho přál průmysl. Měl by to být inženýr elektrotechniky - silnoproudá se širším zaměřením, ovládající počítač, zejména CAD, má mít dobré jazykové znalosti (angličtina, navíc němčina, ale i ruština vzhledem k obrovskému nenasycenému východnímu trhu), má mít základní ekonomické a manažerské znalosti, schopnost řešit problémy a převzít odpovědnost za svá rozhodnutí, zdravé sebevědomí a dobré morální vlastnosti, společenské vystupování, vstřícnost a musí umět pracovat s lidmi.

Podniky dnes již většinou dovedou zaplatit inženýra, který splňuje jejich požadavky. Podle vyjádření vedoucích pracovníků se nástupní platy mnohdy pohybují tam, kde končí platové tabulky vysokoškolských učitelů. Dobré pracovní podmínky a prostředí jsou samozřejmostí.

Příčinu menšího zájmu studentů je možno hledat v malé informovanosti o oboru. Je pravda, že studium je náročné, ale to by snad mělo být každé. Silnoproudá elektrotechnika - výroba elektrických strojů a přístrojů - je jeden z mála oborů, které mohou konkurovat vyspělým ekonomikám. Svědčí o tom nejen exportní schopnost, ale i zájem známých firem a světových koncernů o tento průmyslový obor. Je nyní pouze na studentech, aby využili zájmu podniků o nové absolventy.

Ing. Vladimír KUTNOHORSKÝ, CSc.

FT VUT ve Zlíně

Evropský kongres PPS

Společnost polymerních procesů (PPS), založená před deseti lety v USA, uspořádala tak jako každý rok evropské setkání, tentokrát ve Stuttgartu (SRN).

Významné kulturní a průmyslové město Stuttgart (560 tisíc obyvatel) - metropole Baden-Württemberska - hostilo poslední zářijový týden více než tři sta účastníků z Evropy, Asie a Ameriky na pravidelném evropském setkání, kde byly prezentovány nejnovější výsledky výzkumných aktivit v oblastech zpracovatelského inženýrství polymerních materiálů. Sedmá sekce recyklace polymerů patřila k nejzajímavějším, jelikož problematika polymerních odpadů patří k velmi vážným problémům současného světa.

V zajímavé přednášce "Recyklace plastů dnes a v budoucnosti", kterou pronesla B. Hucklesteinová od firmy Basf (SRN) bylo konstatováno mj., že z ekonomického pohledu je dnes nejlevnější likvidace odpadů spalováním, zatímco do roku 2 000 se zhruba náklady na spalování vyrovnají s mechanickou či rozkladnou recyklací, což si bude vyžadovat řadu opatření spojených s tříděním odpadů. Zatím nejde v této oblasti jsou v SRN a v Rakousku.

Technologická fakulta Zlín měla na tomto setkání expertů z oblasti polymerních procesů největší zastoupení ze všech zúčastněných delegací. Čtrnáct aktivních účastníků prezentovalo výsledky svých sedmi prací v odborných sekcích.

To, že si společnost polymerních procesů za desetileté období vybudovala své pevné místo v oblasti celosvětového vědecko-výzkumného dění, dosvědčuje mj. fakt, že všechny účastníky konference přijal primátor města Stuttgartu na radnici, kde následovala po úvodním vystoupení slavnostní recepce. Město Stuttgart, kde má mj. sídlo firma Mercedes, Porsche, dala veřejně najevo, že mu vývoj v oblasti polymerních procesů není lhostejný.

Ing. Petr BRIŠ, CSc.
účastník konference

Další projekt čistší produkce

Tříletá spolupráce katedry technologie životního prostředí a chemie s Norským svazem inženýrů v oblasti interaktivních kursů čistší produkce (CP) skončila v dubnu t.r. Poslední kurs byl závěrečnou tréninkovou aktivitou financovanou norskou vládou v rámci Česko-norského projektu CP. Organizační aktivity norské strany převzalo České centrum čistší produkce (CPC) v Praze.

Na základě dobrých zkušeností popsanych kursů organizovaných katedrou bylo naše pracoviště vybráno k realizaci obdobné činnosti v rámci organizace UNIDO/UNEP.

Tato nová činnost na podporu národních center CP zahrnuje v našem případě regionální projekt, který uplatňuje podobný model, jako byl česko-norský. Jádrem je opět třířázový tréninkový kurs, zahrnující lokální kapacity CP a zpracování konkrétních případových studií v podnicích. Novým prvkem je zapojení místní správy (odborný ŽP při MÚ a OU) do organizace projektu a především jeho samostatné následné pokračování iniciované zmíněnými úřady.

Katedra ve spolupráci s CPC zorganizovala regionální projekt s názvem EKOPROFIT Zlín - Otrokovice, který začal v září 1995 s 25 účastníky z 10 podniků regionu. Bude zpracováno 10 případových studií čistší produkce v nejrůznějších oblastech výroby (plasty, fotolaboratoře, obuvnická výroba aj.) s ukončením v červnu 1996.

Projekt je financován rakouskou vládou a spoluorganizátory (lektory a konzultanty) jsou pracovníci ekologické organizace STENUM v Grazu. Pokud bude popsána aktivita úspěšná, dají se opět očekávat nemalé finanční přínosy po zavedení doporučených zásahů ve výrobě (minimalizace odpadu, recyklace aj.), které budou navrženy v rámci zpracovaných případových studií.

Prof. ing. Jan KUPEC, CSc.
katedra technologie životního prostředí
a chemie FT VUT Zlín

Studentské volby na FAST VUT

Ve středu 25. října volili studenti z FAST VUT své zástupce do studentské komory akademické senátu fakulty, do Akademického senátu VUT i do předsednictva Nezávislého studentského svazu.

Vlastním volbám předcházelo předvolební shromáždění, které se konalo ve čtvrtek 5. října. Na této "valné hromadě studentů" se hlasovalo o velmi důležitých rozhodnutích: nejen o termínu voleb, ale také o způsobu, počtu senátorů v nové komoře, o formě kandidátky, o způsobu registrace, o systému vyhodnocení volebních výsledků, o složení volebních komisí aj. Na těchto nesmírně důležitých a snadno zneužitelných jednáních bývá účast prakticky nulová a ani letošní předvolební shromáždění tuto tradici bohužel neporušilo.

Ve středu 25. října proběhl vlastní akt voleb. Příjemným překvapením organizátorů byla aula plná studentů. Něco podobného za poslední čtyři roky nepamatují. Plnou zásluhu na tom mají právě organizátoři, kteří proměnili budovu fakulty v plakátovací plochy a navíc ještě před fakultou rozdávali studentům lístky s datem a místem voleb (volby pokračovaly ještě večer na kolejích).

V aule se kandidáti nejprve osobně představili a pokusili se stručně načrtnout své představy spojené s funkcí senátora. Za své předvolební sliby sklízeli z auditoria potlesk, jásot, ale i pískot a jiné projevy nevole. A protože všichni byli zvoleni (do SKAS kandidovalo 22 studentů - podle statutu FAST jich mohlo být zvoleno 35, do PNSS kandidovalo a bylo zvoleno 13), tak - pokud splní

svá předvolební prohlášení - dočkáme se již brzy řady změn. V areálu fakulty by mělo vzniknout několik nových kantýn, které si budou konkurovat cenami, úrovní obsluhy, otevírací dobou. Také bychom se brzy měli dočkat papírnictví, video-knihovny, zveřejňování se učebních plánů (zrušení zbytečných předmětů) a mnohého dalšího.

Podle oficiálního údaje studijního oddělení byl k 1. říjnu počet studentů na FAST VUT 2 662. Správně označených a odevzdaných hlasovacích lístků bylo 309 (celkem 311). Vyjádřeno v procentech, je to 11,68 %. Říkáte, že je to slabá účast? V podstatě - ano. Ale - je to o 100 % více než loni a o 300 % více než předloni. Kéž by to tak pokračovalo i nadále.

Dušan VÍTEK
student 3. ročníku FAST VUT
a člen AS VUT

Poznámka:

Studentská komora Akademického senátu FAST VUT sídlí v budově fakulty - Žižkova 17 - tel. 7261702.

Úřední hodiny (platí do konce zimního semestru 1995/96):

pondělí: 14,00 - 18,00 hod.

středa: 8,00 - 11,00 hod., 14,00 - 16,00 hod..

Průběžné a aktuální informace SKASu jsou zveřejňovány na nástěnce vedle děkanátu fakulty (Veveří 95).

Na brigádě v Izraeli

Koncem léta se mi naskytlá příležitost dva měsíce pracovat a později i cestovat v Izraeli. Přes nemalé problémy jsem konečně 5. září odletěl přes Varšavu do Tel Avivu.

Prošel jsem bez komplikací celní i policejní kontrolou a v pracovní agentuře, v centru Tel Avivu, jsem se dozvěděl, ve kterém mošavu (obdoba naší vesnice) a u kterého farmáře budu pracovat.

Zařadil jsem se do společnosti dočasných obyvatel mošavu, kde převládali především brigádníci (v tomto případě spíše dělníci) z Thajska, "upsaní" na jeden až dva roky k farmě. Pracoval jsem na banánových polích, kde jsme ořezávali nebo třídili banány. Pracovní doba se pohybovala mezi 8 - 11 hodinami denně. Jedenkrát týdně byl volný den, kdy jsem cestoval nebo se rekreoval u moře. Většinou to však bývá sobota, která je součástí židovského svátku, zvaného šabat. Tento začíná každý pátek se západem slunce a končí ve stejnou dobu. Během šabatu je ochromena jakákoliv hromadná doprava, ať jde o autobusy, vlaky či letadla. Nedomluvíte-li se s farmářem na jiný volný den, nezbývá než využít taxi nebo jízdní kolo.

Po ukončení brigády jsem deset dnů, které mi zbývaly do odletu domů, procestoval. Chtěl jsem poznat nejvýznamnější památky země. Navštívil jsem proto Haifu - Bahajské mauzoleum, Akko - podzemní křesťanské město, Nazaret - chrám, Tiberias - krásné "Staré město". Galilejské jezero - krásná přírodní rezervace, Betlém - chrám Narození Páně, Jeruzalém, ve kterém se

setkávají tři monoteistická náboženství, z nichž každé zde má svá posvátná místa, např. Zeď nářků, mešita Al-Aksa, chrám Božího hrobu. Poznal jsem i jih Izraele s mrtvým mořem.

A také jsem si něco nechal na příště, protože bych se chtěl vrátit a poznávat další zajímavosti této rozporuplné, ale krásné země.

Tato brigáda není výdělečná, ale stačí na uhrazení všech cestovních a pobytových nákladů.

Tomáš SALNEK
student 5. roč. FS VUT

Mládí má červenou

Několik studentů brněnské techniky se rozhodlo zorganizovat humanitární akci, která by pomohla snížit nedostatek krve v našem zdravotnictví.

Organizace se ujala Studentská unie FEI VUT, studentská komora Akademického senátu FAST VUT a studentská část Akademického senátu FS VUT ve spolupráci s Transfúzní stanicí Brno na Žlutém kopci. Akce, ačkoliv byla směřována především k mladým, byla určena i pro pedagogy a vůbec pro všechny, kteří se cítí být mladí. Na jednotlivých fakultách byly zřízeny informační centra, kde dostali případní zájemci veškeré informace.

O akci byli informováni děkani všech tří fakult, kteří tuto akci velice ocenili a podpořili. Děkan FEI VUT doc. ing. Jiří Kazelle, CSc. mi sdělil, že jej velice překvapila tato aktivita studentů, protože v poslední době stále více sledoval zvyšující se tendence individualismu a útlumu jakéhokoliv počínání, kde by se dělalo něco nezištně pro druhé.

Celé akce se zúčastnilo asi dvě sta lidí, z toho sto třicet studentů z VUT. Nejvíce jich bylo z Fakulty elektrotechniky a informatiky (53) a nejméně z Fakulty architektury. Z Fakulty chemické nepřišel krev darovat poprvé nikdo.

Studentská unie Fakulty elektrotechniky a informatiky chce ocenit přístup dárců tím, že na "Taneční večírek", který se koná 13. prosince v restauraci Hvězda v Bystřici, budou mít všichni dárce akce "Mládí má červenou" vstup zdarma. Musí se jen dostavit do budovy fakulty na Údolní 53 (dveře č. 104), kde jim bude vydána vstupenka.

Martin DOSTÁL
student 4. roč. FEI VUT

Rada studentů

V únoru letošního roku byla ustanovena Rada studentů. V minulém školním roce ji tvořilo osm studentů ze čtyř fakult VUT (FS, FAST, FP, FEI). V polovině listopadu byla Rada rozšířena o zástupce z Fakulty architektury a Fakulty výtvarných umění a do konce listopadu by se měl připojit i student z Fakulty chemické. V čele stojí podle statutu prezident, kterým byl na první volební období (1 rok) zvolen Radek Horňáček, v minulém šk. roce student Fakulty strojní, v letošním roce student Fakulty podnikatelské.

Náplň činnosti Rady studentů formuloval prezident Horňáček takto:

Pro letošní rok se chceme věnovat

- koleje
- studijní literatura - kvalita výuky.

Cílem je se přiblížit studentům. Vytvořit fungující strukturu, která bude schopna rychle přenášet informace z Rady studentů a fakultních organizací ke studentům a naopak ohlasy od studentů k těmto organizacím.

Vyzývám všechny členy akademické obce, aby nám adresovali své připomínky a hlavně nápady ke zlepšení činnosti Rady.

Rada studentů VUT
Technická 2
616 69 Brno
tel.: 4114 2184
fax: 4121 1312

K historii VUT

Výročí vědecké konference

Před čtyřiceti lety, v roce 1955, se ve dnech oslav 10. výročí ukončení 2. světové války, konala na půdě tehdejší Vysoké školy stavitelství v Brně I. vědecká konference školy.

Konferenci zahájil úvodním proslavem rektor školy prof. ing. dr. Josef Vavřka, DrSc. Význam této události nesnižuje ani fakt, že v proslavu zazněly názory poplatné tehdejšímu politickému režimu. Touto konferencí totiž bylo zahájeno významné období pravidelného pořádání vědeckých konferencí brněnské techniky.

Prvním rektorem zmíněné Vysoké školy stavitelství, zřízené v roce 1951 (po násilném přeru-

šení kontinuity české vysoké školy technické v Brně zřízením Vojenské akademie), byl v letech 1951 až 1953 odborník světového jména, dosud člen současné vědecké rady Fakulty stavební, vynikající vysokoškolský učitel prof. ing. dr. Vojtěch Mencl, DrSc., který se v nelehkých podmínkách daného období zasloužil o pokračování vysokoškolské výuky technického zaměření v Brně. Přejmenováním školy ke dni 1. září 1956 na Vysoké učení technické v Brně stoupl opět význam školy v našem i mezinárodním měřítku.

Doc. ing. Břetislav HAVÍŘ, CSc.

Číslo <i>111</i>	Platí pro stud. rok 1922/23
PAN <i>Miloslav Kučera</i>	<i>Kučera</i>
jest roku stu	dílního 1922/23
řádným posluchačem české	vysoké školy technické.
V BRNĚ dne <i>26. září</i>	1922.
Byl posluchačův: <i>Bino.</i>	<i>Kounicovy koleje, Štělčická</i>
Podpis posluchačův:	č. rektor.
<i>Kučera Miloslav</i>	

Takto vypadala legitimace řádného posluchače české vysoké školy technické v Brně, kterou byl student povinen nosit s sebou a kdykoliv se jí na požádání "úřady akademickými neb jinými, jakož i orgány jejich k tomu zmocněnými" prokázat.

Foto. K. H. Kepka se ve funkci rektora zúčastnil pohřbu císaře Františka Josefa I. ve Vídni. Při této příležitosti bylo pořízeno foto rektorů rakousko-uherských vysokých škol. Prof. Kepka sedí první zprava.

Foto: rodinný archiv Juliany Hobstové

REKTOŘI ŠKOLY

Při příležitosti 95. výročí založení školy jsme začali od říjnové čísla 1994 otiskovat medailonky prvních rektorů školy. Bohužel budeme muset na určitou dobu tuto rubriku přerušit, jelikož pracovnice archivu, PhDr. Renata Krejčí, již na VUT nepracuje a do Archivu VUT zatím nikdo nenastoupil. Soudě podle vašich ohlasů vás články připomínající historii školy zajímají a tak se k medailonkům vrátíme, jak jen bude možné získat z archivu patřičné podklady k jejich zpracování.

Do dnešního čísla jsme proto zařadili rodinnou vzpomínku na rektora prof. Karla Huga Kepku, kterou napsala jeho vnučka paní Juliana Hobstová. Pro lepší orientaci v historii, uvádíme, že dosud jsme publikovali medailonky prvních dvanácti rektorů (současný rektor VUT, prof. ing. Petr Vavřín, DrSc., je podle archivních materiálů 49. rektor školy), v posledním čísle prof. PhDr. Karla Vandase, který zastával funkci ve studijním roce 1911-12. Po něm se ve funkci rektora vystřídal prof. Josef Sumec (1912-13), prof. Antonín Smrček (1913-14) a prof. Adolf Štys (1914-15). V následujících dvou funkčních obdobích 1915/16 a 1916/17 zastával funkci rektora řádný profesor stavitelství pozemního ing. arch. Karel Hugo Kepka.

Prof. ing. Karel Hugo KEPKA

Potěšil mne váš zájem o osudy mého dědečka prof. ing. arch. K. H. Kepky a o jeho působení na tehdejší české vysoké škole technické v Brně.

Osobní vzpomínky nemám - dědeček zemřel dva roky před mým narozením. Od dětství se však denně dívám na jeho portrét od akademického malíře Jana Skramlíka. Dědeček sedí před psacím stolem, na kterém je rozvinut půdorys husovického kostela, který snad v době portrétování projektoval a v pozadí obrazu se oknem otevírá pohled do krajiny, kde se za zelení stromů tyčí věž prostějovské radnice - další stavby uskutečněné podle jeho projektu z roku 1910.

K této stavbě se váže úsměvné vyprávění babičky, která nám vnučkám a vnukům prozrazovala, že nejvýznamnější podmínkou zadání projektu bylo, že věž radnice musí být tak vysoká, aby byla viditelná z 25 kilometrů vzdáleného Přerova. Mezi těmito sousedními městy tehdy totiž panovala rivalita. Mohu sama potvrdit, že v šedesátých letech jsem věž prostějovské radnice v Přerově skutečně viděla. Dnes tomu asi brání výstavba panelových sídlišť v obou městech. Je škoda, že radnice tak bohatá na architektonické prvky té doby nemohla být rozvinuta na celou plánovanou šířku pro negativní přístup německého majitele domu, který přiléhá z levé strany k radnici (stavba byla dokončena v červnu 1914). Četné obrazy tehdejších známých výtvarníků, které zdobily interiéry radnice se nacházejí v muzeu města Prostějova.

Juliana HOBSTOVÁ

Podnikatelský inkubátor na FP VUT

Po loňské premiéře se ve dnech 7. až 11. listopadu 1995 konala v prostorách brněnského výstaviště výstava "Podnikatelský inkubátor" jako doprovodný program trojice mezinárodních veletrhů SIMET '95 (mezinárodní veletrh technického vybavení pro řemesla), WOOD-TEC '95 (mezinárodní veletrh strojů, nástrojů, zařízení a materiálů pro dřevozpracující průmysl) a konečně ENVIBRNO '95 (mezinárodní veletrh pro tvorbu a ochranu životního prostředí).

Výstava "Podnikatelský inkubátor" se zaměřuje na podporu podnikání malých firem a umožňuje na jedné straně malým a začínajícím firmám finančně zvýhodněnou prezentaci svých produktů a služeb a na straně druhé zde vystavují svoje služby organizace a instituce nabízející podporu malého a středního podnikání.

Jednou z takových institucí je také Business Support Centre Fakulty podnikatelské VUT v Brně.

Business Support Centre (dále jen BSC) je organizační jednotkou Brno Business School Fakulty podnikatelské Vysokého učení technického v Brně, orientovaná na poskytování vzdělávacích, konzultačních, poradenských a informačních služeb zejména potenciálním a začínajícím, ale i pokročilým podnikatelům na úrovni malého a středního podnikání a dále pak provádění aplikovaného výzkumu regionálních podnikatelských procesů. V pojetí univerzitního prostředí lze BSC identifikovat jako laboratoř podnikatelských procesů a inkubátor podnikatelských dovedností určených jednak pro studenty FP VUT v Brně a zejména pak pro širokou podnikatelskou veřejnost.

Cílem je umožnit oběma skupinám klientů rozvinout podnikatelské dovednosti a umožnit získat první praktické zkušenosti v podnikání pod odborným vedením členů pedagogického sboru FP VUT, resp. externích specialistů v oblastech souvisejících s rozvojem a řízením podnikatelských aktivit.

BSC bylo oficiálně ustaveno dne 29. září 1994 na základě smlouvy o vzájemné spolupráci mezi FP VUT v Brně a městem Brnem, odrážející ze strany fakulty koncepční potřebu vybudování podnikatelské laboratoře fakulty (pedagogické poslání) a ze strany města Brna pak podpory regionálního rozvoje podnikatelských aktivit na

úrovni malého a středního podnikání (profesionální poslání).

Posláním BSC je provázání obou výše uvedených koncepcí se záměrem využít profesionálního pedagogického, ale také studentského potenciálu fakulty pro rozvinutí výše uvedených aktivit pro podporu malého a středního podnikání ve městě Brně a přilehlém regionu.

V tomto smyslu lze identifikovat pět základních oblastí zaměření aktivit BSC:

Vzdělávací program představující modulární vzdělávací projekt koncipovaný pro širokou podnikatelskou veřejnost zahrnující soubor 1 až 3 denních seminářů na témata odvozená z praktických potřeb podnikatelské praxe, zaměřených na rozvinutí podnikatelských vědomostí v oblasti ekonomiky, managementu, marketingu a informatiky jako teoretického záření pro rozvoj podnikatelských aktivit na úrovni malého a středního podnikání.

Konzultační program, který poskytuje konzultační záření zejména pro podnikatelskou veřejnost v oblastech odvozených z praktických potřeb malých a středních podnikatelů s cílem podpořit rozvoj jejich podnikatelských aktivit poradenskými službami. Program nabízí přímou konzultační podporu na témata (1) daně a účetnictví, (2) finance, úvěry a investice, (3) organizace, administrativa a řízení podnikání, (4) počítačové systémy a (5) manažerská psychologie a sociologie či provádění analytických či marketingových studií pro řešení speciálních či náročnějších problémů podnikatelské praxe.

Výzkumný program, představující program aplikovaného výzkumu a marketingu podnikatelských procesů s cílem identifikace struktury podnikatelských aktivit a potřeb žádoucího hospodářského rozvoje, zejm. brněnského regionu se zaměřením na malé a střední podnikání. Projekt předpokládá mimo jiné zapojení studentů FP VUT v Brně, kteří se v rámci svých semestrálních, ročníkových a diplomových projektů podílejí pod odborným vedením svých učitelů na marketingu a aplikovaném výzkumu regionálních podnikatelských aktivit.

Program podnikatelského inkubátoru koncipovaného jako inkubátor podnikatelských dovedností, který vytváří prostředí určené zejména potenciálním nebo začínajícím podnikatelům za

účelem rozvinutí jejich znalostí a základních podnikatelských dovedností. Pod odborným vedením vedoucích z řad pedagogů fakulty zpracovávají klienti svůj podnikatelský plán, účastní se vhodně vybrané výuky na FP VUT v Brně a mají možnost využívat zdrojů fakulty (knihovna, výpočetní technika atd.). Po absolvování přípravy předloží klient svůj podnikatelský projekt a obdrží na základě obhajoby projektu a závěrečného pohovoru vysvědčení o absolvování podnikatelské přípravy. Program je vhodný také pro podnikatele, kteří mají zájem o volné studium vybraných předmětů vyučovaných na FP VUT.

Program informační podpory, představující program informační podpory založený na budovaných interních informačních databázích BSC pro podporu vzdělávacích, konzultačních a výzkumných aktivit BSC. Databáze jsou postaveny jednak na komerčně distribuovaných databázových médiích a jednak na výsledcích vlastního aplikovaného výzkumu a marketingu prováděného v rámci marketingových aktivit fakulty v rámci studentských semestrálních, ročníkových a diplomových projektů.

V rámci výstavy "Podnikatelský inkubátor" byla prezentována rovněž aktivita asociace "Information Management Forum" VUT v Brně, která v kóji Fakulty podnikatelské prezentovala tzv. "Virtuální informační park", jako prostředek marketingu na globálních počítačových sítích a zejména pak možnosti jeho využití pro informační podporu, marketing a prezentaci produktů a služeb také v oblasti malého a středního podnikání.

Expozici Fakulty podnikatelské zhlédlo okolo 1500 návštěvníků.

Ladislav JANÍČEK

ředitel Brno Business School FP VUT
v Brně

Asociace manažerek a podnikatelek

Ve čtvrtek 16. listopadu byla založena regionální pobočka Asociace podnikatelek a manažerek.

Je to nevýdělečná, nepolitická a nezávislá organizace, která chce:

- pomáhat ženám v řídicích funkcích a podnikatelkám
- rozvíjet jejich manažerské schopnosti
- vytvořit konzultativní a informační síť
- usilovat o stejné příležitosti a postavení žen ve všech oblastech života.

Díky pochopení a podpoře vedení Fakulty podnikatelské, která poskytla zájem pro začátek činnosti této asociace, můžeme už od začátku příštího roku začít plně rozvíjet klubovou činnost.

Chceme nabídnout členství také studentkám Fakulty podnikatelské, ale i z ostatních fakult, které uvažují o vlastní podnikatelské dráze. Tyto studentky budou mít volný přístup ke všem akcím pořádaných naší asociací.

Podrobnější informace přineseme v některém příštím čísle.

Anna PUTNOVÁ, FP VUT
za Radu Asociace podnikatelek
a manažerek v Brně

ENVIBRNO 95 a VUT

Ve dnech 7. - 11. listopadu t. r. probíhal na brněnském veletrhu (Dům techniky, BVV.) mezinárodní veletrh techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí ENVIBRNO 95. Tento veletrh doprovázel seminář: "Životní prostředí pro 21. století". Doprovodný program probíhal od 7.-11. listopadu včetně, a to v dopoledních i odpoledních hodinách. Téma semináře, na kterém přednášeli odborníci zabývající se problematikou životního prostředí na Vysokém učení technickém v Brně, jsou uvedena v následujícím textu.

7. 11.: Celostátní soutěž diplomových prací:

8. 11.: Ekologie a vzdělávání (odborný garant: prof. ing. Jiří Dvořák, DrSc., Dům techniky BVV)

Na tomto semináři vystupovali zástupci MŠ ČR, zástupci zahraničních vysokých škol z Velké Británie a Slovenska, zástupci ekologických aktivit brněnského regionu (Veronica, Lipka, Ekocentrum, Duha) a převážně pedagogové ze základních středních a vysokých škol z Brna. Byla konstatována roztržičnost a nesourodost výuky ekologie na základním a středním stupni škol a značná neinformovanost a občas i nezájem mnoha VŠ studentů o aktuální problematiku životního prostředí.

Z brněnského VUT se zde prezentovali:

FEI VUT: doc. ing. Jiří Rozman, CSc.,

FS VUT: ing. Z. Pospíšil, doc. RNDr. M. Vaňková, CSc.

FAST VUT: RNDr. El. Čermáková, CSc., prof. RNDr. J. Malý, CSc.,

prof. ing. J. Šálek, CSc.

FA VUT: ing. arch. PhDr. K. Schmeidler, CSc.,

doc. ing. arch. Eva Vodičková, CSc.

FCH VUT: prof. ing. L. Lapčík, DrSc., ing. Ivan Mašek, CSc.,

prof. ing. J. Matoušek, DrSc. (v zastoupení)

doc. RNDr. Z. Šimek, CSc., doc. ing. M. Veselý, CSc.

9. 11.: Moderní zdroje energie (odborný garant: RNDr. Eleonora Čermáková, CSc., VUT FAST)

V úvodu tohoto semináře upoutali pozornost pražští zástupci ČEZ, a.s., svým programem "Ochrana ovzduší v ČR a ekologický program snižování emisí a optimalizací energetické spotřeby nákladů a emisí". Převážná většina příspěvků se zabývala problematikou alternativních zdrojů energie, zazněl zde rovněž příspěvek o atomových elektrárnách a jejich radioaktivních odpadech.

Z brněnského VUT se zde prezentovali:

FS VUT: doc. ing. Z. Skála, CSc.

FAST VUT: RNDr. El. Čermáková, CSc., ing. El. Hynková,

prof. ing. J. Šálek, CSc.

10. 11.: Ekologické stavby (odborný garant: prof. ing. J. Šálek, CSc. FAST VUT, RNDr. Eleonora Čermáková, CSc., FAST VUT)

Ekologické stavby zde byly pojaty jak z pohledu architektů, přírodovědců tak i techniků. Byla zde prezentována architektura vesnice, rekreační a zemědělské krajiny. Svým způsobem ojedinělý byl příspěvek o hliněných stavbách. Tři příspěvky zazněly na téma "EKODŮM", jehož realizaci provádí VUES Brno, a.s. Jde o první stavbu v ČR tohoto rozsahu. Byla zde rovněž

řešena problematika vodohospodářských staveb, čistíren odpadních vod a malých ČOV.

Z brněnského VUT se zde prezentovali:

FAST VUT: RNDr. El. Čermáková, CSc., doc.

RNDr. H. Fadrus, CSc., prof. RNDr. J. Malý, CSc., prof. ing. J. Šálek, CSc.

11. 11.: Přírodovědecko - technická, sociologická, legislativní a ekonomická problematika ŽP (odborný garant: RNDr. El. Čermáková, CSc.)

Seminář byl určen pro učitele všech typů škol a široký okruh veřejnosti zájímající se o danou problematiku.

Na semináři zazněla řada zajímavých přednášek. Pro informovanost je uveden celý program.

- Legislativa v ekologické problematice (JUDr. I. Jančářová, PF MU Brno);
- Ekonomie a životní prostředí (RNDr. M. Viturka, CSc., EsF MU, Brno);
- Problematika kulturní a sociální ekologie (doc. dr. J. Šmajs, CSc., FF MU Brno);
- Vliv životního prostředí na člověka z pohledu lékařů (doc. MUDr. D. Hrubá, CSc., LF MU Brno);
- Genotoxické účinky faktorů životního prostředí (MUDr. Z. Zudová, KHS Brno);
- Energetika a vliv na životní prostředí (ing. T. Spilková, CSc., ČEZ a.s.);
- Alternativní zdroje energie - Větrná energie (prof. ing. K. Filakovský, CSc., FS VUT Brno); - Sluneční energie (RNDr. V. Orel, CSc., VUES Brno a.s.);
- Vodní energie (ing. E. Hynková, CSc., FAST VUT Brno);
- Geotermální energie (RNDr. El. Čermáková, CSc.);
- Bioplyny (doc. RNDr. H. Fadrus, CSc., FAST VUT Brno);
- Atomová energie (prof. ing. F. Dubšek, DrSc., FS VUT Brno);
- Ohrožená ozonová vrstva a skleníkový efekt (RNDr. El. Čermáková, CSc.);
- Krajinová ekologie (ing. E. Dýrová, FAST VUT Brno);
- Ochrana vod a čistírny odpadních vod (prof. RNDr. J. Malý, CSc., FAST VUT Brno)
- Odpady a čistírenské kaly (Doc. RNDr. H. Fadrus, CSc. FAST VUT Brno);
- Spalovny odpadů (RNDr. A. Zbořil, ředitel SAKO, a.s. Brno);
- Dálkový průzkum Země (ing. V. Hanzl, CSc. FAST VUT Brno);
- Přírodní rezervace (doc. RNDr. Z. Šeda, CSc. PŘF. MU Brno);
- Ochrana kulturních a přírodních památek (RNDr. P. Pospíšil, FAST VUT Brno);
- Ekologie vnitřního prostředí budov - Akustické mikroklima ; (doc. RNDr. M. Vaňková za kol., FS VUT Brno);
- Problematika přítomnosti radonu v obytných budovách (doc. ing. L. Hobst, CSc., ing. O. Anton, FAST VUT Brno).

Odborné příspěvky, přednášky a postery přednášejících z VUT Brno udržely průběh semináře na ENVI Brno 95 na vysoké úrovni. Je jen škoda, že díky nevalné propagaci organizátorů nebyla na přednáškách příliš velká účast jak od-

borníků, tak i zájemců z řad laiků, nehledě na to, že ze strany přednášejících šlo o akci zcela idealistickou, finančně dostatečně neohodnocenou.

RNDr. Eleonora ČERMÁKOVÁ, CSc.

Ústav fyziky FAST VUT

Soutěž diplomových prací

Závěrečné kolo II. ročníku soutěže diplomových prací z oblasti ochrany a tvorby životního prostředí, kterou pořádají Ekologická nadace ENVIOPTIMUM Brno, Ministerstvo životního prostředí ČR a BVV, proběhlo i letos v rámci doprovodného programu mezinárodního veletrhu techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí ENVIBRNO.

Do soutěže bylo přihlášeno 60 diplomových prací ze školního roku 1994/95, ke dni uzávěrky bylo odevzdáno 48 prací z 18 fakult, které byly zařazeny do pěti tématických okruhů. Do závěrečného kola, které bylo poято jako studentská vědecká konference a které se konalo dne 7. listopadu, postoupily dvě práce z každého tématického okruhu.

Hodnotitelská komise, které předsedal dr. Radoslav Kinský, stanovila toto pořadí:

- 1) Ing. Petra Kubová-Durdilová (VŠCHT Praha): Recyklace glykolu z použitých chladicích směsí
- 2) Ing. Daniel Martikan (FS VUT): Malý experimentální Stirlingův motor
Mgr. Michal Škoda (PřF MU Brno): Mikrobiální biomasa a její aktivita v různě antropogenně zatížených a kontaminovaných půdách
- 3) Mgr. Martina Kovaříková (PřF MU Brno): Vývoj kvality vody v údolní nádrži Vranov
Ing. Leoš Plašil (MZLU Brno): Ochrana a obnova kulturní krajiny v katastrálním území obcí jako součást programu obnovy vesnice
Mgr. Lucie Urbanová (PřF UK Praha): Posouzení stability skalních svahů ve vápencovém lomu Mořina-východ s návrhem sklonů provozních a závěrných svahů

Současné byly sponzory uděleny zvláštní ceny:

Cena BVV a.s.: hlavní cena gen. ředitele BVV za vítěznou práci soutěže: Ing. Petra Kubová-Durdilová

Cena za nejlepší práci řešící problematiku udržitelného rozvoje průmyslu - udělila Česká podnikatelská rada pro trvale udržitelný rozvoj Praha: Ing. Daniel Martikan

Cena za nejlepší práci v oblasti pitná voda - udělilo SWS, družstvo Olomouc: Ing. Jana Kocourková (FS VUT), práce: Voda pro kojeneckou stravu

Cena za nejlepší práci se zaměřením na problematiku znečišťování průmyslových odpadů - udělil EKOENGINEERING s.r.o. Brno: Ing. Petra Kubová-Durdilová

Cena za nejlepší práci se zaměřením na recyklaci textilních odpadů - udělil INCOTEX, a.s. Brno: Ing. Eva Vitámvášová (FT VUT), práce: Materiály pro zvukovou a tepelnou izolaci z textilních odpadů gumárenské výroby.

Ing. Zdeněk POSPÍCHAL

ředitel soutěže

100 let České matice technické

V prosinci roku 1895 byla na ustavující valné hromadě ve velké síni Staroměstské radnice zřízena Česká matice technická (ČMT) s cílem odstranit překážky hmotného rázu, které bránily žádoucímu rozvoji české technické literatury. Za předsednictví prof. Josefa Šolína se tak čeští technici přičinili o založení nakladatelství družstva "laciných spisů technických". Od té doby prodělala ČMT velký rozvoj, za nějž vděčí řadě obětavých pracovníků. S pomocí svých jednatelů rozšiřovala v různých městech Čech a Moravy, ale i cizině, českou technickou literaturu. Členové ČMT vykonávali vždy rovněž nutné administrativní práce a usilovali jejím prostřednictvím o zřízení vědeckých cen a odměn za nejlepší literární práce z různých technických oborů. Od r. 1967 byly ve spolupráci s SNTL - Nakladatelstvím technické literatury, n. p. založeny literární ceny ČMT-SNTL, udělované za tři nejlepší díla běžného roku a od r. 1969 byly z dotace Ministerstva školství ČR udělovány prémie za nejlepší vysokoškolské učebnice z technických oborů.

Nejvýznamnější složkou činnosti ČMT byla vždy činnost vydavatelská. Svépomoc a sdružení techniků v ČMT umožnily vydat dodnes několik set matičních spisů a v r. 1914 bylo rozhodnuto založit knižnici Technického průvodce. Matiční spisy založily slávu českých vědeckých technických monografií, z nichž čerpali technické základení poučení ze všech oborů technických věd. Technický průvodce sloužil a slouží dodnes ke zpracování určité vědecké disciplíny ve zhuštěné formě pro potřeby praxe a výuky. I tato sbírka čítá dodnes mnoho desítek vydaných svazků, oceňovaných jako kvalitní technické příručky i v zahraničí. Náklad jednotlivých svazků dosáhl i přes 25 000 výtisků. Mnohdy v nich ČMT položila základ i k českému technickému názvosloví. Velké popularity dosáhla rovněž knižnice "Svět a práce", založená v r. 1917.

Od roku 1949 byla vydavatelská činnost ČMT postupně přenesena na různá vědeckotechnická vydavatelství a v r. 1953 převzalo péči o vydávání technické literatury SNTL - Nakladatelství technické literatury. Vydávání matičních spisů ČMT a edice Technického průvodce jsou dodnes v rámci SNTL zachovány. V době svého vzniku měla ČMT 377 členů, tento počet postupně vzrůstal a koncem roku 1955 dosáhl počtu téměř 24 tisíc členů. S ustavením SNTL převzal péči o vlastní vydavatelskou činnost stát, nebylo třeba svépomocných akcí k vydávání českých technických knih. Poklesl tím však do jisté míry význam členství v ČMT, což se projevilo i v poklesu členské základny. Nelze samozřejmě kvantitativně porovnávat ediční činnost ČMT a SNTL, které rozvinulo tuto činnost v míře do té doby nevídané. SNTL využilo všech zkušeností předních světových nakladatelských podniků, avšak i domácí zkušenosti, zejména ČMT, s jejímiž funkcionáři bylo vždy v nejtěsnějším spojení při vytváření ediční politiky, při zakládání Klubu čtenářů technické literatury nebo při zakládání a udělování cen za významná technická literární díla. Okruh autorů se zvětšil o překladatele, lektory, nové edice, slovníkovou literaturu a o učebnice technických předmětů pro učňovské, průmyslové a vysoké školy.

Rokem 1989 se situace výrazně změnila. I do vydávání knih významnou měrou vstoupily tržní mechanismy. ČMT si v nových podmínkách klade za cíl "podržet" českou technickou literaturu, rozvíjet domácí autorskou tvorbu, pomáhat při

hledání vhodných sponzorů, vydavatelů a nakladatelů. Vyvíjí tedy dnes přibližně stejnou aktivitu jako před 100 lety a věnuje tomu nemalé a nelehké úsilí.

V r. 1991 ukončil činnost Klub čtenářů technické literatury a skončilo vydávání přehledu technických novinek formou bezplatné informační služby, měsíčníku "Novinky". Od té doby se velmi obtížně shánějí informace o vydávané odborné literatuře, navíc je těchto titulů jako šafránu. Kromě ČMT neexistuje další instituce, která by pečovala o rozvoj české technické literatury a její popularizaci. Trvalé a kvalitní vzdělávání jako předpoklad technického rozvoje není podle našeho soudu uskutečnitelné jen formou studia cizojazyčné literatury a překladů, pokud si chceme zachovat národní svébytnost.

Členové ČMT se chtějí nadále podílet na rozvoji technických věd, vydávat spisy ČMT, za-

jišťovat kvalitní autory pro knižnici Technického průvodce, vykonávat oponentní, recenzní a poradní činnost a pečovat o rozvoj české technické terminologie.

U příležitosti významného výročí považuje výbor ČMT za svou povinnost vzpomenout s úctou všech, kteří se zasloužili o rozvoj matiční činnosti. Kromě již zesnulých jsou to zejména čestní členové ČMT prof. ing. dr. Ladislav Votruba, DrSc. a bývalý ředitel SNTL ing. Jindřich Sucharda. Vyzýváme dále všechny vědce, techniky a technickohospodářské pracovníky, aby se aktivně podíleli na rozvoji ušlechtilých tradic České matice technické.

Prof. ing. Lubomír HUDEC, DrSc.,
VŠCHT Praha

Prof. ing. Jiří POSPÍŠIL, DrSc.,
FEI VUT Brno

členové výboru ČMT

Holomráz

Když si Preclík něco zamane, tak toho musí za každou cenu dosáhnout. Nedá pokoj, dokud to není tak, jak si on sám představuje. Tento výrok jsem slyšela na VUT už několikrát a z různých úst a, i když to dotyčný nemyslel právě jako lichotku, přesto se do jeho hlasu vloudilo i zrno obdivu.

Poslední kniha Vladimíra Preclíka - Holomráz, která se na podzim objevila na knihkupeckých pultech, je rovněž kniha o jednom takovém Preclíkově záměru. Záměrem být zdravým člověkem. Každého, kdo není důvěrněji obeznámen s životem Vladimíra Preclíka a přitom zná jeho fyziognomii, která je v souladu s obecně vžitou představou o postavě sochaře, asi překvapí, že Preclík byl v mládí vážně nemocen a v různých nemocnicích a sanatoriích strávil přešlého času.

S podtitulem knihy, kterým je "autobiografický román", se - jak v doslovu uvádí Ludvík Kundera - autor dlouho mučil a podle Kundery se tím vystavil kritice ze dvou stran - "ani ryba ani rak" - ani román ani autobiografie. Vladimír Preclík, řekla bych, si byl tohoto rizika dobře vědom a právě zvoleným podtitulem se mu riziko podařilo alespoň z části eliminovat. Kniha je tak zařazena k literárnímu žánru sice neobvyklému, ale spojení těchto dvou slov - autobiografický a román - je pro knihu, jak se dnes říká, signifikantní. Není pochyb o tom, že Vladimír Preclík by uměl sepsat autobiografii (možná již na ní pracuje), ale zdá se, že i při retrospektivním pohledu na tento úsek svého života (do konce 60. let) mu v něm dosud trčí událost, lékařskou terminologií symptom, který svou velikostí hrozil, že má schopnost překrýt všechno ostatní. Holomráz píše sice Vladimír Preclík o sobě, ale výstižněji řečeno, píše o tom, jak byl a jaký byl, když byl atakován zákeřnou chorobou. Celý rámec příběhu - časová osa, místo děje i postavy v něm žijící - je zasazen do vztahu k Preclíkově nemoci.

A není tomu tak z nějakého sentimentu či sebelibosti (spíše se ozývá spodní tón sebeobdivu), ale prostě skutečnosti, že život kolem sebe vnímá až příliš často přes okno nemocnice a události odehrávající se za ním, i kdyby byly světového řádu, dokáže nemoc přetavit v epizodu provinčního dosahu. Přes toto prizma vnímá i nástup komunistů k moci "nastala doba černých a bílých pravd", (Preclík přiznává, že mnohé věci viděl až příliš zjednodušeně) od počátečního mladistvého nadšení "bude nádherné být umělcem v

zemi, kde se všechno mění k lepšímu", "všemmu jsem věřil, psali to přece v novinách" přichází zákonitě vystřízlivění, kdy k roku 1950 píše "chtěl jsem se dívat a učili nás nevidět". Přes síto nemoci procházejí i spolužáci na VŠ UMPRUM i první láska, která je na svých sedmnáct let podrobena příliš těžké zkoušce několikaměsíčního odloučení či skutečnosti, že jí milý na chůzce zkolabuje a odveze ho záchranka, a i budoucí žena "černoláská", která zvládne vaření kaše až k samotné dokonalosti a především dokáže neslyšet "dobré" rady spolužaček, které, jak Preclík připouští, si "obě dodatečně zošklivěly". Prostě, náročné zkoušky choroby jsou chťic-nechťic stejně jako autor podrobení všichni kolem něj.

Dějová zápleтка by na román byla až příliš prostá - hrdina neprochází osudovými zvraty - na jeho život útočí neustále (a na román až příliš často) jedno a to samé nebezpečí. Štěstím v neštěstí pro Vladimíra Preclíka bylo, že nemoc ho potkala ve chvíli, kdy již jednoznačně věděl, čím chce být, jak chce naložit se svým životem (i dilema jestli VŠ UMPRUM či AVU je vyřešeno bez jeho možnosti volby), a tak pokaždé, kdy nemoc znovu zaútočí, ví přesně, kde by a s kým by v tu chvíli měl a chtěl být a především, kam se chce vrátit. Mučí se tím, o co přichází, o co je bez vlastní viny ochuzen a tak, jak jen mu to zdravotní stav trochu dovolí, spěchá, aby dohnal čas, který ztratil.

Ztratil? Zdá se, že naopak. Vladimír Preclík se již v mládí, kdy se člověku zdá, že vládné nekonečnou studnicí času a může z ní marnotratně utrácet, naučil vážit času jako té nejcennější devize. Zde asi někde bude klíč k čínorodosti Vladimíra Preclíka, která ve svém výčtu více než padesát samostatných výstav, pět knih (první - Trojhlas ve spolupráci s Miroslavem Horníčkem a Iljou Hurníkem) a také jedna založená fakulta, vzbuzuje úctu a někdy také závist.

Přiděl nemoci by asi Vladimíru Preclíkovi záviděl sotvakdo, i když - jedno z úsloví praví, že tvořit se dá pouze z prožitku bolesti a utrpení - a toho materiálu ten Preclík ale dostal!!

(red)

(Preclík, Vladimír: Holomráz, Nakladatelství Eva se sponzorským příspěvkem Chemických závodů Sokolov, a.s., vydání I.)

Titanik

Dnes by bylo mému sousedovi už hodně přes sto let. Vzpomněl jsem si na starého pána, když jsem nedávno v britském Národním námořním muzeu prohlížel předměty, kdysi osobní majetek cestujících supergigantické parolodi Titanik.

Dne 14. dubna 1912 přesně v 23.40 hod. tento námořní kolos, tehdy největší a nejdražší osobní loď světa, narazil v Atlantiku do ledovce. V potopeném vraku zahynulo 1 522 lidí. Když se před lety objevily zprávy, že snad dojde k jeho vyzdvížení, můj soused napsal americké společnosti: "Po tolika letech už asi nic nezůstalo. Kdybyste však přece jen náhodou někde v lodi našli kostru člověka, který měl řetízem k ruce připevněný kufřík s rodinnými šperky pro snazší začátky v Americe, prosím o zprávu, jak s nimi bude naloženo. Oběti katastrofy byl totiž můj strýc."

Mezi oběťmi Titaniku byli i další Češi a Slováci, většinou méně majetní cestující třetí třídy. I mezi členy posádky, což je velmi málo známo, byli naši lidé. Tak například z lodní kapely utonul Josef Kubát. Jeho kolega Karel Staňka byl sice zachráněn, ale záhy zešlel. Utonul tlumočník Jan Šebeček ze Sivic, obce nedaleko Brna. Zachránil se Rudolf Linhart, steward první třídy. Po letech se stal restaurátorem v Rokycanech. Zachráněno bylo i několik jeho českých kolegů, jak jsem se dověděl, když jsem před lety pátral po jejich osudech. Brněnské Noviny z 15. dubna 1912, kdy zpráva o katastrofě ještě ne dorazila, uváděly k zahajovací plavbě Titaniku: "Tato parolod' uchází se o cenu Modré stuhý mořské, jež uděluje se největším a nejrychlejším lodím světa." Titanik měl majitelům získat slávu za rekordní rychlost plavby a po ní zástupy cestujících a obrovské zisky. Sen o bohatství zmizel v čtyřkilometrové hlubině.

Vrak Titaniku byl nalezen až v září 1985. Následovaly ponory, dokumentace filmem a fotografiemi, vyzdvížení několika desítek předmětů. Některé jsou ve vitrinách National Maritime Museum umístěny pro srovnání vedle svých původních fotografií pořízených při stavbě lodi a vybavování interiéru - lustry, kovové lavice, křesla, umyvadla, nádobí. K mému úžasu jsou tu i kožené tašky, kufříky, peněženky, lněné blůzy námořníků, ba dokonce bankovky, navštívenky, kusy dobových novin. Třpytí se tu prstýnky, jehlice do kravát, mince, hodinky, tabatěrky. Přes všechnu tu tíseň z dávné hrůzy není bez zajímavosti sledovat, jak který materiál odolal korozi, ba dokonce zůstal naprosto nepoškozen. Jemné řízeným elektrochemickým odleptáváním, názor-

ně ilustrovaným ve skleněných vanách, byly vyzdvížené předměty zbaveny tenké povrchové krusty minerálů. Černobílé filmové záběry ze stavby Titaniku, jeho křtu a první a současně poslední plavby vracejí diváka o desítky let zpět. V barvách jsou demonstrovány dokumenty z průzkumu vraku a objevování předmětů rozsetých v okolí. Je tu i kabina ponorky Nautilus pro tříčlennou posádku a dálkově řízený robot k ohledávání obří parolodi. Byla příčinou katastrofy trhlinka v oplášťování údajně nepotopitelné lodi po nárazu do ledovce? Vrak je rozlomen na poloviny mezi třetím a čtvrtým komínem, a to v rovině kolmé k podélné ose. Při nízké teplotě vody možná stačila iniciace nárazem, aby se v důsledku křehkolomového chování oceli použité k oplášťování lodi rozběhla z místa úderu ledovcem gigantická trhlinka. O podstatě takového materiálového jevu dnes víme mnohem víc, než snad jen tušíli tehdejší inženýři. Za druhé světové války byl příčinou v té době záhadného, náhlého mizení amerických lodí typu Liberty, plujících severním Atlantikem s nákladem válečného materiálu.

Často nám dnes zůstává rozum stát nad cynismem některých lidí, připravených kdykoliv těžit z neštěstí druhých. Devianti však byli vždy a pospíšili si i tehdy: "Jak jsme svého času oznámili", uvedly Brněnské Noviny 23. května, "byl zatčen v Novém Jičíně muž, který stavěl se nýmým a předkládal lidem listinu, v níž tvrdil, že pozbyl při katastrofě Titaniku ženu a děti a sám že hrůzou oněměl. Vyšetřováním se zjistilo, že muž ten jmenuje se Josef Bier, že je usazen v Novém Jorku a že v poslední době dlel v Moravské Ostravě, kdež má otce. V sobotu byl Josef Bier odsouzen na 8 dní do vězení. Manželka pošle prý mu peníze na zpáteční cestu do Ameriky."

Loučím se s Titanikem. Naposled pohlížím přes zábradlí ochozu do temné hlubiny podě mnou, kde matně osvětlen jako přízrak leží na stylizovaném mořském dnu jeho detailní model. Byl sestaven počítačem z údajů měření a z fotografií. Skutečný vrak ocelového obra, zahalený závoji z myriád bublinek v hlubinách Atlantiku, je gigantickou elektrodou v elektrolytu z mořské vody. Třpytné prstýnky, majetek kdysi živých lidí, se po očištění lázni v laboratorních lesknou novotou. Patřil snad některý z těch zářivých kamínků strýci mého zesnulého souseda?

Doc. ing. Vladimír USTOHAL, CSc.
FS VUT

Pštrosí vejce

V listopadu to v kanceláři Aleny Martyčkové na Fakultě výtvarných umění vypadalo jako v kanceláři prosperující pštrosí farmy. Na stěně u dveří plakát s řvoucím pštrosím, na stole sloha s nalepeným pštrosím, na regálech nažloutlá obří vejce, v rohu místnosti krabice s podobnými vejci - a člověk nepotřeboval být ani začínajícím ornitologem či mít kombinační schopnosti Sherlocka Holmese, aby je identifikoval jako vejce pštrosí.

Vejce na fakultu nedorazily z Afriky, domoviny to pštrosů, ale ze sousedního Rakouska, tamní pštrosí farmy BOGI STRAUSSENZUCHT GmbH. Farma ročně produkuje kolem dvou půl tisíce vajec, z nichž mnohá se nehodí k dalšímu využití a tak vedení farmy přišlo se zajímavým nápadem - vyhlásit soutěž o nejlépe umělecky pojaté pštrosí vejce.

Do soutěže se zapojilo kolem čtyřiceti vysokých uměleckých škol z Evropy, kterým farma na základě přihlášky poskytla patřičný počet vajec. Na Fakultu výtvarných umění dorazila zásilka čítající 108 vajec (přesněji skořápek, vyfouknutých jako naše kraslice), neboť do soutěže se přihlásilo kolem padesáti studentů, tj. asi polovina všech studentů fakulty. Podle propozic soutěže obdrží každý student dvě vejce, z nichž jedno může zpracovat libovolně, podle vlastního návrhu a druhé vejce musí být zpracováno na zadané téma. Na Fakultě výtvarných umění bylo zvoleno téma: "Toto není vejce."

Soutěž je organizována ve dvou kolech: První kolo proběhne na každé zúčastněné škole zvlášť, hodnocení provede interní komise - užáverka odevzdání prací je 14. ledna 1996. V druhém kole budou na mezinárodní výstavě v Rakousku znovu hodnocena všechna vejce - zúčastněné školy jsou povinny zaslat farmě zpět všechna zpracovaná vejce.

Co za to aneb jaké jsou ceny? Na každé škole bude uděleno šest cen - zvlášť budou posouzena vejce na zadané téma a zvlášť vejce libovolně zpracovaná. První cena ve školském kole činí 500 DM, druhá cena 300 DM a třetí cena 150 DM. V mezinárodním kole představuje první cena sumu 10 tisíc DM, druhá cena 5 tisíc DM, třetí cena 3 tisíce DM a čtvrtá až desátá cena 1 tisíc DM. I v mezinárodním kole budou ceny uděleny ve dvou uvedených kategoriích.

(red)

NATIONAL MARITIME MUSEUM, GREENWICH

THE WRECK OF THE

TITANIC EXHIBITION

This ticket admits one person for a single visit

Při zápase musí mít závodníci chrániče hrudi, hlavy, holení, předloktí a genitálií. Bez těchto příslušených "rekvizit" nesmí závodníci zápasit

Student S. Štípek nominován na mistrovství světa

Student pátého ročníku Fakulty strojní VUT Svatopluk Štípek byl na základě svých sportovních výsledků vybrán, aby reprezentoval Českou republiku na 12. mistrovství světa v jihokorejském bojovém umění TAEKWON DO WTF v Manile na Filipínách.

Nominaci Svatopluka Štípka, člena brněnského oddílu Sportovní akademie TWD WTF, předcházelo jeho dobré umístění na otevřeném mistrovství Slovenské republiky v TAEKWON DO WTF (dále jen TWD WTF), v rámci kterého proběhlo i mistrovství České republiky.

Vzájemné soutěžní klání stovky závodníků z obou bývalých federativních republik i ze zahraničí se uskutečnilo 21. října ve sportovní hale "Mladost" v Bratislavě. Garanci nad celou akci převzal technický ředitel Českého svazu a Slovenské asociace TWD WTF pan Park Soo Nam (držitel 8. Danu). Ten spolu s týmem rozhodčích z DTU (Deutsche Taekwon do Union) ze SRN bděl též nad regularitami průběhu závodů.

Vlastní zápolení započalo v 10 hodin dopoledne a s krátkou přestávkou trvalo až do 11 hodin večer. Soutěž probíhala formou plněkontaktního boje v několika váhových kategoriích podle mezinárodních pravidel. Systém vlastního boje spočívá ve vzájemném zápase dvou soutěžících, kteří se pohybují po závodní ploše o velikosti 8 x 8 metrů a s použitím povolených technik rukou a nohou se snaží zasáhnout svého soupeře a získat bod.

Brněnský oddíl dopadl na otevřeném mistrovství v Bratislavě poměrně dobře (získali jsme několik druhých a třetích míst), ale za největší úspěch považujeme již zmíněnou nominaci Svatopluka Štípka na mistrovství světa v Manile (MS se konalo od 13. do 23. listopadu, o výsledku Štípka budeme informovat v příštím čísle - pozn. red.).

Doufáme, že i tento dílčí úspěch pomůže nejen k dalšímu rozvoji TWD WTF v Brně, ale též podpoří k usilovnější práci, abychom získali další úspěchy a mohli pomýšlet i na nominaci na letní olympijské hry v australském Sydney, kde bude

poprvé v historii tento sport zařazen mezi olympijské sporty.

Co je to TAEKWON DO WTF

TAEKWON DO WTF (tj. cesta rukou a nohou) je přes dva tisíce let staré bojové umění, jehož kolébku je Jižní Korea.

Všechny činnosti TWD WTF jsou založeny na myšlence obrany jedince proti předpokládanému nepříteli, neslouží však jen k obranným účelům, ale též ke zlepšení tělesné a duševní kondice cvičenců.

Mezi základní pravidla TWD WTF patří, že při všech činnostech musí mít cvičenci na mysli především úctu, a to nejen k sobě a svým blízkým, ale i ke svému soupeři, protivníkovi či spolucvičenci.

Možnost cvičit TWD WTF není nijak omezena, ani věkem, fyzickou vyspělostí či pohlavím, ale závisí pouze na vůli chtít cvičit a pracovat na sobě.

O popularitě tohoto sportu ve světě svědčí to, že v současné době jej cvičí přibližně 30 milionů lidí z 124 zemí světa. I díky tomu byl 4. září 1994 oficiálně uznán olympijským výborem jako další z olympijských sportů.

U nás se tento sport začal rozvíjet až v roce 1992, kdy vznikly oddíly v Praze a v Brně. Neustálý nárůst zájemců o toto bojové umění umožnil vznik dalších oddílů v ČR, k dnešnímu dni je jich evidováno jedenáct.

Brněnský oddíl SAT má v současnosti 47 členů, z nichž 36 je studentů brněnských VŠ. Devatenáct studentů z VUT cvičí v oddílu v rámci nepovinných hodin tělesné výchovy. I když muži mají v tomto sportu převahu, přesto máme v oddíle i pět dívek, z nich tři z VUT.

V nejbližší době nás čeká v prosinci mezinárodní soutěž Stuttgart Open (SRN). Na počátku roku 1996 se představíme široké veřejnosti na BUDO dni, pořádaném Asociací bojových a duchovních umění.

Ing. Martin RÖHRICH
vedoucí brněnského oddílu SAT TWD WTF

Strojaři v Alpách

Od roku 1992 pořádá katedra tělovýchovy a sportu Fakulty strojní jednodenní turistické zájezdy do Rakouska.

Již podruhé (někteří dokonce potřetí) navštívili letos v září nejlepší turističtí reprezentanti Fakulty strojní atraktivní dolnorakouskou soutěsku Ötchergraben. Touto, údajně nejpěknější soutěskou Rakouska, protéká stejnojmenný potok, který svojí erozní činností vytvořil pozoruhodné a romantické údolí s vodopády, kaskádami a přepady.

Překvapivě dobré počasí umožnilo dobrý výhled do Štýrska a Dolního Rakouska z 1626 metrů nad mořem vysokém Gemeindealp.

Dosud uskutečněné turistické akce:

- 1992 - Raxalpe (Hirschwang, Preiner Gscheid)
- 1993 - Ötcher-Graben (Lackenhof, Wienerbruck)
- 1994 - Fischbacher Alpen (Pfaffensattel, Alpl)
- Schneeberg (Losenheim, Puchberg)
- Zellerhut (Mariazell, Erlaufsee)
- 1995 - Reisalpe (Lilienfeld)
- Schneealpe (Altenberg, Karlgraben)
- Ötchergraben (Erlaufboden)

Plán na rok 1996:

- Dürrenstein (Lunz, Lunzer See)
- Klosterwappen (Weichtal)
- Schneeberg (Kaisbrunn)

PhDr. Vilém PODEŠVA, CSc.
horský vůdce KTVS FS VUT

Soutěž o Zlatý chléb

Ekologická nadace ENVIOPIMUM, která byla zřízena při Ústavu procesního a ekologického inženýrství FS VUT, vyhlásila v listopadu soutěž o Zlatý chléb.

V propozicích soutěže se uvádí:

Naše nadace, která si dává mj. za cíl prohlubovat osvětu v přístupech každého jedince, jak k problematice životního prostředí jako celku, tak ve změně chování každého ke své vlastní tělesné schránce (do čehož samozřejmě patří i výživa a její styl a z výživy pak samozřejmě patří z čelných míst zaujímá chléb), chce podpořit trendy ke zlepšení kvality chleba.

Proto vyhlašujeme soutěž jednotlivých výrobců - pekařů, firem s cílem vyzvednout co nejobjektivněji kvalitu určitého chleba.

Soutěžít se bude ve dvou kategoriích: chléb běžný, bez přísad a chléb s přísadami.

Soutěž proběhne v pátek 13. prosince 1995 v aule Rektorátu VUT. Dopoledne bude chléb hodnotit odborná porota, která vyhlásí ve 14 hodin na tiskové besedě výsledky soutěže. Od 14 hodin bude aula k dispozici i celé akademické obci VUT, která bude moci přijít ochutnat posuzovaný chléb.

(red)